T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/108
KARAR NO : 2024/126
KARAR TR : 01/04/2024

ÖZET: Adli ve idari yargı yerlerindeki davalarıntarafları, konusu ve sebebifarklı olduğundan ve 2247 sayılı Kanun'daolumsuz görev uyuşmazlığına ilişkinkoşullarını taşımayan BAŞVURUNUNaynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

İdari Yargıda
Davacı : A. Ş. O. T. R. İleti. San. ve Tic. AŞ.
Vekili : Av. M. B. A.
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Adli Yargıda
Davacı : H. T. P. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. C. T.
Davalı : Yenimahalle Belediye Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. A. Ş. O. T. R. İleti. San. ve Tic. AŞ. vekili tarafından, şirkete ait 06 .. 5753 plakalı araç ile ilgili olarak, özel toplu taşıma aracı çalıştırılmasına ilişkin UKOME kararının denetim ekibine ibraz edilememesi nedeniyle 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezası verilmesi ve aracın 10 gün süreyle faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeni'nin 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 9. İdare Mahkemesi 13/04/2023 tarih ve E.2023/596, K.2023/900 sayılı kararı** ile, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezası ile aracın on gün süre ile faaliyetten men edilmesi kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Kabahatler Kanunu'nun, İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.*
>
> *Uyuşmazlıkta, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca davacının idari para cezası ile cezalandırılmasına ve aracın bu maddede öngörülen sürelere uygun olarak süresiz değil, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde belirtildiği üzere belirli bir süre için on gün faaliyetten men edilmesine karar verildiği, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 1608 sayılı Kanun'da idari yaptırımlara karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezası ile aracın on gün süre ile faaliyetten men edilmesi kararma karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi 31/10/2022 tarih ve E:2022/408, K:2022/589 sayılı kararı da bu yöndedir.*
>
> *Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine..."*

3.H. T. P. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili, müvekkili şirketin İ. Mah., A. Bulvarı No:.. Y./A. adresinde bulunan iş yerini kiraladığını ve faaliyete geçmeden önce tadilata başlandığını, 07/06/2023 tarihinde davalı zabıta

müdürlüğü ekiplerince yapılan denetimde, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı bulunmadığından bahisle, Yenimahalle Belediye Encümeni'nin 15/06/2023 tarih ve 856 sayılı kararı ile, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezası ve iş yerinin ruhsat alıncaya kadar faaliyetten men edilmesine karar verildiğini, ancak dava konusu iş yerinin tadilat aşamasında olduğu ve çalıştırılmadığını ileri sürerek Encümen Kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği 04/10/2023 tarih ve D.İş No:2023/6053 sayılı kararı**ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi uyarınca başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı, uyuşmazlığın çözümünde idare mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...5326 sayılı Kabahatler Kanunu, kabahatler bakımından genel hüküm niteliğinde bir kısım hükümler içerse de, Kabahatler Kanununun genel hükümleri ve kazai merciie yönelik hükümleri aslında, idari yaptırımlar ana başlığı altında sadece idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine dair işlemler yönünden ve aksi yönde bir kanun hükmü olmaması halinde uygulanabileceği; tüm idari yaptırımların (idari para cezaları da dahil) temelinde bir idari işlem olduğu, Anayasa Mahkemesinin, Danıştay'ın bir çok kararında da ifade edildiği üzere idari işlemlere karşı ve bu arada idari yaptırımlara karşı asli kazai başvuru merciinin idari yargı olduğu, sulh ceza hakimliğinin aksi yönde kanun hükmü olmaması ve sadece idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi idari yaptırımlarına karşı yapılacak başvurularda kazai mercii olarak görevli olduğu ifade edilmiştir. Uygulamada, idari yaptırımların çok önemli kısmına karşı kazai başvuru mercii de idari yargı olarak uygulanmaktadır.

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/7 maddesinin 'İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür.' şeklindeki hükmüde hemen yukarıda zikrolunan kabul doğrultusunda serdedilmiş emredici bir hükümdür.

İstinat edilen içtihat, açıklama ve Kanun hükmü gereği, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 16'ncı maddesi kapsamında olmayan ve eldeki başvuruya da açıkça konu edilen T.C. Yenimahalle Belediye Encümeni tarafından 15/06/2023 tarih ve 856 nolu kararı ile verilen 1.295,00 TL tutarlı idari para cezası ile iş yerinin ruhsat alıncaya kadar faaliyetten men edilmesine dair kararın salt bir idari işlem olan talep kısmının muhakemesinin idari yargı yerinde yapılması gerektiği ve bu duruma göre ise 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 27'nci maddesinin 8'inci fıkrasının hükmüne göre '1.295,00 TL tutarlı idari para cezası ile iş yerinin ruhsat alıncaya kadar faaliyetten men edilmesine' ilişkin kararın idari yargı yerinde incelenmesi gerekmektedir.

Açıklanan sebeplerle, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/8 maddesi uyarınca başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli olduğundan, başvurunun görev sebebiyle reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

KARAR : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:

1-itirazeden tarafından yapılan başvurunun, başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli olduğundan GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE,

2-2247sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 14'üncü maddesi hükmü gereği işbu görevsizlik kararının kesinleşmesinden sonra, Ankara 9. İdare Mahkemesinin 13/04/2023 tarih ve 2023/596 Esas, 2023/900 Karar sayılı kararıyla verilen önceki görevsizlik kararına istinaden dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE..."

5. Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği 07/11/2023 tarih ve E.14378712-2023/6053 sayılı üst yazı ile, Hakimliklerince verilen karara ve Ankara 9. İdare Mahkemesinin kararına istinaden dava dosyasını re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiş; Mahkememizce Ankara 9. İdare Mahkemesinin 13/04/2023 tarih ve E.2023/596, K.2023/900 sayılı dosyası Mahkemesinden istenilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un"*Mahkemenin görevi*" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

" Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

7. 2247 sayılı Kanun'un *"Olumsuz görev uyuşmazlığı"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir."

8. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*
>
> *(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."*

9. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/04/2024 tarihli toplantısında;Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Mevzuat kısmında belirtildiği üzere, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında olumsuz görev uyuşmazlığının doğması için adli ve idari yargı yerlerinde tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davaların bulunması, yargı yerlerince Kanun'un19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine yapılacak başvurularda ise, davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması halinde, gerekçeli bir karar ile başvurusunu yapması ve kararında elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin ertelemesigerektiği düzenlenmiştir.

12. Dosyanın incelenmesinden; idari yargı yerinde açılan ve kesinleşen davanın davacısının "*A. Ş. O. T. R. İleti. San. ve Tic. AŞ."* ve davalının ise *"Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı"* olduğu, davanın konusunun *"davacı şirkete ait 06 .. 5753 plakalı araç ile ilgili olarak, özel toplu taşıma aracı çalıştırılmasına ilişkin UKOME kararının denetim ekibine ibraz edilememesi nedeniyle 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezası ve aracın 10 gün süreyle faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeni'nin 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı kararının iptali"* istemi olduğu; buna karşılıkadli yargı yerinde açılan ve kesinleşen davanın davacısının *"H. T. P. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti."* ve davalının ise *"Yenimahalle Belediye Başkanlığı"*, davanın konusunun ise *"davacı şirketin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı bulunmadığından bahisle, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezası ve iş yerinin ruhsat alıncaya kadar faaliyetten men edilmesine dair Yenimahalle Belediye Encümeni'nin 15/06/2023 tarih ve 856 sayılı kararının iptali"* olduğu anlaşılmaktadır.

13. Olayda, Sulh Ceza Hakimliğince, adli ve idari yargı yerlerince verilen kararlar arasında oluştuğunu ileri sürdüğü görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle re'sen başvuruda bulunduğu görülmüş ise de; dosya kapsamından farklı yargı kolları arasında tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davaların bulunmadığı anlaşılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliğince, davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevli yargı yerinin belirtilmesi için re'sen başvuru yapılmış ise de; bu başvuru kararında işaret edilen idari yargı yerince verilmiş tarafları, konusu ve sebebi aynı olan bir görevsizlik kararının bulunmadığı görüldüğünden, 2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19. maddelerinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 04/10/2023 tarih ve D.İş No:2023/6053 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

01/04/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN